

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XVI. Deindè ad illud, cur Petrus 1. cap. 5. de gradibus Episcoporu[m]
non meminit, sed tantùm presbyteros nominauit, & quomodò de gradibus
Episcoporum per traditio[n]em sine scripto acceperit ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Deinde ad illud, cur Petrus v. cap. 5. de gradibus Episcoporum non meminit, sed tantum presbyteros nominavit: & quomodo de gradibus Episcoporum per traditionem sine scripto acceperit Ecclesia, & quomodo id per scripturam probetur: & de loco Epistolæ Pauli ad Titum, Constitue presbyteros per ciuitates, sicut constitui tibi: & quomodo Clemens potuerit videre Hierosolymis cum Iacobo discipulos, qui habebat omnia communia. Cap. 16.

“ Ad dunt deinde centuriatores, eiusdem generis & illa, quæ de gradibus Episcoporum finguntur, quod Petrus iusserit in gentium vrbes, ubi antè Archisamines maiores erant, collocare Patriarchas siue primates: ubi verò minores, eò Archiepiscopos: in alia verò magna oppida, Metropolitanos: in cætera verò Episcopos, & vt illud caueretur, nè in vicis & parua Castella Episcopi constituerentur, nè nomè eorum vilesceret: & nè in vno loco duo aut tres essent Episcopi, sed in singulis singuli. Clem. in 1.]

Quæ obijciant
Magd. contra
gradus distin-
ctos Episco-
porum.

Hæc autem sic Magdeb. refellunt: nam Petrus, inquit, in suis Epist. quarum postremam paulò ante mortem scripsit, nullam istorum graduù mentionem fecit. & 1. Pet. c. 5. ministros ecclesiæ tantum presbyteros, & quidè se presbyterum vocat. nec vsquàm Episcoporum, Metropolitanorù, Archiepiscoporù, Patriarcharum, Pape, & similia titulorum meminit.]

Quò Magdeb.
verbum Dei
scriptum ne-
gent, negan-
tes traditiones
sine scripto.

Viderunt vobis Magd. idonea hæc confutatio? pbate nobis, nihil per sermonem sanctos Apostolos tradidisse, sed omnia per epistolam, & cedemus vobis. At hoc facere non potestis: immò verbum Dei, quod vos semper requirere simulatis, hinc planè negatis. an non est verbù Dei, quod ad Thessal. scribit Apost. cum ait: State itaq; fratres, & tenete traditiones, quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram? si igitur sancti Apostoli per sermonem quoq; sine Epistolis tradebant, quæ teneri volebant constanter, & in eis stare ac permanere, sicut hinc Thessal. iussit, stare & tenere, quæ per sermonem siue epistolâ eis tradiderat: quid obstat, quo minùs hæc, quæ de gradibus Episcoporum requiritis, sine Epistol. Petrus tradiderit, sicut coapostolus eius Paulus faciebat? quod si nihil obstat, quin ita fecerit, cur verbo Dei, cur exemplo Pauli, cur rationi, cur authoritatì Clementis, cur testimonijs tot ecclesiarum, cur tot seculis repugnatis? respondete nobis

Philip. 4.

Magdeb. cum Paulus ad Philip. scribens hortabatur, vt ea cogitarent, quæ à Paulo didicissent, accepissent, audissent, & vidissent in eo: sic enim futurum esse Deum pacis cum eis: an de ijs, quæ per epistolam tantum didicissent, loquebatur? si ita est, quid opus erat illa verborum redundantia? quis rationis compos sic loquatur, si de vno tantum genere docendi per epistolam loquatur? an sensus communis & natura ipsa non docent vos, non solum audiri quæ ab absentibus scribuntur, sed quæ à presentibus dicuntur? & non solum per auditum eorum, quæ quis absens scribit, sed per auditum eorù, quæ

quæ quis coram loquitur, disci posse? ergo quia nos hæc, quæ ab alijs sunt *Pauli traditio*
 audita, tenemus, idcirco in nostris ecclesijs est Deus pacis, sicut Apostolus *sine scri-*
 ad Philipenses scripsit: in vestris verò Synagogis non est Deus: quia non *ritus, et quare*
 est Deus diffensionis, sed pacis. Vos enim audita de scripto, ab auditis ex *non sit Deus*
 ore, ita distinguitis, ut illis credatis, his quasi à nullo auditis non credatis. *pacis inter*
 atque utinam illis crederetis: si enim verbo Dei scripto crederetis, cum *Luteranos.*
 scriptum sit, Tenete traditiones, quas didicistis, siue per sermonem, siue *2. Theß. 2.*
 per epistolam nostram, non amplius nobiscum, nec inter vos disceptaretis:
 & Deus pacis esset vobiscum. Hic enim est fructus cogitandi & agendi ea,
 quæ ecclesiæ sanctæ sic nobis tradiderunt, sicut didicerunt & audiuerunt, &
 initio in sanctis Apostolis viderunt: id est, sicut vel per sermonem, vel per
 epistolam didicerunt. Ut autem intelligamus, non esse Luteranos nouum
 genus hæreticorum, qui traditionem ecclesiæ conculcare audent, & ea, quæ
 sibi velut somniantibus apparent, ijs, quos fallunt, suadent, describam
 hic, quæ de similibus beatus Cyrillus in homilia *ιστραστ. κη δ. ex 30.* quas
 scripsit, & adhuc extant, elegantissimè, ut cætera, conscripsit: quibus no-
 stri temporis hæreticos ad viuum, ut aiunt, depingere videtur: & quan-
 to studio traditiones Ecclesiæ conseruandæ sint, grauissimè admonet.
πολλοι γάρ τῆσ εὐσεβείας τὴν μόρφωσιν καθάπερ τι προσωπεῖον, εἰ αυτοῖσ περι-
πλάττοντες, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆσ ἠρημμένοι κατὰ τὴν τοῦ παύλου φωνὴν, τὸν τῶν
ἀπλῶν λήζονται νοῦν ἀπατηλοῖσ παρασύροντες λόγοισ, καὶ σιωποῦσθαίενιν αὐ-
τοῖσ ἀναπέθοντες εἰσ παγίδα θανάτῃ καὶ εἰσ πέτρῃσ ἀδὲ κατὰ τὸ γεγραμμέ-
νον οὐ γὰρ ἐκεῖνα χρῆναι προσλαλεῖν τοῖσ προσιοῦσιν αὐτοῖσ ἐγνώκασι, ἀ καὶ τοῖσ
ἱεροῖσ σιωδοκεῖ γράμμασι, ἀλλ' ὅσα καθ' ἑαυτὸν ὁ ἀδόκιμος αὐτῶν φαντάζεται
νοῦσ, ταῦτα ἀναπέθῃσ φρονεῖν μὴ εἰδότες μήτε ἀ λέγῃσ, μήτε περὶ τίνων διαβε-
βαιοῦνται. εὐ δὲ μένε ἐν οἷσ ἔμαθεσ, καθάπερ ὁ παῦλος φησὶ, ματαίασ μὲν λογομα-
χίας ἀποφοιτῶν, τὰ δὲ γραῶδη τῶν αἰρετικῶν διαπτῶν ῥημάτια, καὶ τοῦσ μὲν οἰ-
καίεσ ἐλτρεπόμενοσ μύθῃσ, ἔχων δὲ τὴν πίσιν ἐν ἀπλοῖσ μὲν λογισμοῖσ, καὶ τῆσ
ἐκκλησίας τὴν παραδόσιν καθάπερ τι κειμήλιον ἐν τοῖσ τῆσ καρδίας ταμείοισ ἐνο-
τιθεῖσ ἔχῃ τῶν ἀρεσκόντων τῷ θεῷ σπῆδασμάτων, ἵνα μὴ μόνον ἐν πίσει λαμπρόσ,
ἀλλ' ἤδη καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν εὐσεβείᾳ κατορθωμάτων ὑπάρχησ διαφανέσασ.
 Conuertamus hæc ad verbum: Multi, inquit, tanquam personam quan-
 dam formæ pietatis sibi imponendo, vim tamen eius negando, mentes sim-
 plicium perdunt, verbis fallacibus à recta via eos abstrahentes, suadentes
 eis, ut secum in laqueos mortis incidant, & in rete inferni, sicut scriptum
 est. Non enim decreuerunt, ea, quæ cum sacris literis consentiunt, ijs, qui
 ipsos adeunt, proferre, atque eloqui oportere, sed quæcunque eorum mens
 improbata ex se somniat, hæc alijs suadent, non intelligentes, neque quæ
 loquuntur, neque de quibus affirmant. Tu verò rectè facies, si in ijs, quæ
 didicisti, permanes, ut Apostolus ait, ab inani quidem de verbis conten- *2. Tim. 3.*
 tione declinans, rancidas verò hæreticorum vöculas despiciens, & com-

mentitias fabulas defugiens: fidem autem habens, quæ in simplicibus rationibus posita sit, ac traditionem ecclesiæ tanquam thesaurum quendam in penetrali cordis recondens, amplectere occupationes Deo gratas: ut nō solum fide splendeas, sed officijs pietatis luceas. Hactenus Cyrillus. Non dixit traditionem scripturæ recondens in penetrali cordis, sed traditionem ecclesiæ, quæ latius patet. Siquidem ecclesiæ non solum, quæ scripta sunt, tradit, sed ea etiam, quæ tametsi scripta non sunt, tamen cum scriptis consentiunt, quæ idem Cyrillus vocavit τοῖς ἱεροῖς γράμμασι συνοδοῦντα. quod genus totum omnes huius nostræ ætatis heretici contra auctoritatem Apostoli planè improbant: qui non minùs, ut paulò antè audiuimus, tenere iubet traditiones per sermonem non scriptum acceptas, quàm per epistolam scriptam. Qui quidem cum ad Titum Episcopum Cretæ scribit, inquit: Huius rei gratia reliqui te Cretæ, ut ea, quæ defunt, corrigas, & constituas per ciuitates presbyteros, sicut & ego disposui tibi: si quis sine crimine est, & quæ sequuntur. Dicant nobis Magdeburgenses, & ceteri Lutherani, qui de omnibus verbum Dei scriptum postulant, vbi sunt dispositiones istæ, quas Paulus dicit, & Apostolici patres vocant *ἑταρῆς*, ab eo verbo dictas, quo vsus est hoc loco Apostolus? Nec enim quod ait, sicut disposui tibi, ad ea tantum pertinet, quæ in ministris eligendis requirit, si quis sine crimine est, & quæ sequuntur: alioqui potius dixisset, Reliqui te Cretæ, ut constituas presbyteros, sicut dispono tibi, si quis sine crimine est, &c. nec illud addidisset, Et ea quæ defunt, corrigas: ad quod etiam referendum est illud, Sicut & ego disposui tibi. Sed, nè quis vestrum adhuc tergiversetur, & contendat, non alias dispositiones hinc intelligendas esse, præter dispositiones de qualitatibus ministrorum hinc descriptis, si nobis & ecclesijs nostris non creditis, quærite ex ipsis ecclesijs Cretensium, quænam aliæ apud ipsos dispositiones ecclesiasticæ in constituendis per ciuitates presbyteris ab ipso Titō, sicut idem à Paulo Apostolo didicerat, relictæ, vsque in hodiernum diem durent? Facile est vobis ex infinitis Venetis hoc cognoscere, nè longius in insulam Cretæ nauigandum sit. In ea igitur insula est Metropolitanus, qui primatem suum agnoscit: infra Metropolitanum sunt singuli Episcopi per singulas ciuitates non paruas. Hæc eadem dispositio ecclesiarum per totum Orientem & Occidentem cernitur. Quæ igitur insania est, negare gradus istos, qui semper in ecclesijs catholicorum secundum dispositionem Apostolicam distincti fuerunt, & vsque ad consummationem seculi futuri sunt? quia non eos legant in epistola beati Petri: & quia in priore, inquit, epist. cap. 5. ministros ecclesiæ, tantum presbyteros, & quidem se compresbyterum vocet. Quis enim nō intelligit, vocari hinc Episcopos cōmuni vocabulo presbyteros? siquidem de Pastoribus, qui clericos habent, loquitur Petrus: vnumquod tantum ordinem Episcoporum esse cōstat, sicut est vnus item ordo minorum presbyterorum. Hi enim sunt duo ordines sacerdotum, ut Anacletus in epist. 3. ait. ut iam quisque Episcopus possit cōepi-

Tit. 1.

Ostendant
Magd. in scri-
ptura Pauli
dispositiones
Titō relictas
de constitu-
endis presby-
teris per ciui-
tates.

coepiscopus appellari aliorum Episcoporum, siue compresbyter communi vocabulo, sicut communi etiam nomine Episcopi, Paulus Apostolus presbyteros vocare solet. Præterea quis non intelligit, præter vos, qui non vultis credere, in Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia, Bithynia non solum Episcopos, sed Archiepiscopos, vel Metropolitanos, ac Patriarchas secundum Apostolicam dispositionem fuisse? Etenim si erant apud gentiles alia ciuitates non parua, & alia maiores vt Metropoles: & harum alia, vt vnaquæque earum prouinciæ suæ esset princeps & caput: & alia capita non vnus Prouinciæ, sed prouinciarum: si, inquam, sic erat, quod negari non potest, cur non credendum sit, cum tanta esset multitudo dispersionis per regiones illas, fuisse tunc in illis prouincijs gradus istos in vno ordine Episcoporum: qui omnes, vt dixi, dicerentur presbyteri, quorum quisque gregem suum ad pascendum loco suo haberet: gradus, inquam, istos ita distinctos, vt poscebat ratio Apostolicæ dispositionis? quæ ea erat, vt dixi, vt per singulas ciuitates non paruas singuli Episcopi constituti essent: per maiores, vt Metropoles, Archiepiscopi vel Metropolitani: per capita prouinciarum, Patriarchæ: præsertim cum hoc præter auctoritatem summorum Pontificum, qui sicut ab Apostolis acceperunt, ita nobis tradiderunt, ipsa etiam hodierna gubernationis ecclesiasticæ dispositio per omnes mundi ecclesias testetur. Vt enim ad epist. Pauli ad Titum, redeam, cum ei præcipit, vt constituat, sicut ei disposuit, presbyteros per ciuitates omnes, hoc enim significat κατὰ πόλιν ἀρίστων, id est, infinitè, sicut Lucas in Actis Apostolorum dixit κατὰ πόλιν, quod rectè interpres vertit, inquam, Per omnes ciuitates protestatur mihi spiritus sanctus, &c. cum, inquam, præcipit, vt constituat presbyteros per omnes ciuitates, scilicet maiores & minores, quales erant tunc (erant enim Cretæ, vt Strabo lib. 10. testatur, plures Metropoles, & centum ciuitates. vnde ab Homero dicta est in Odysea Hecatópolis) sicut nunc ita sunt alie maiores, alia minores, par est, pfectò, credere vt nunc non vnus gradus presbyteri minoribus & maioribus ciuitatibus præfunt, sic Paulum Titum præcepisse, vt constitueret presbyteros non vnus gradus per omnes ciuitates, sed maioris per maiores, & minoris per minores: id quod vsq; in hodiernum diem fit, secundum priscam Apostolicæ dispositionis traditionem. Sed dicent Magd. at non dicit hoc expressè verbum Dei: fatemur, non expressè & apertè dicit: sed non continuò non dicit re, qui eam obscure dicit. alioqui dicamus, quæ sunt in epistolis Pauli ad intelligendum difficilia, vt beatus Petrus testatur, perinde esse, vt si dicta non sint, vt quantum suo sensu, & vt sibi videatur, intelligat, atq; ita intelligat, vt non possit dicere, ex quibus patribus antiquis & Apostolicis sic intelligere didicerit, possit tamen hoc impune & nullo periculo facere. quare? quia sint difficilia, & nihil in eis expressè & apertè dicatur, alioqui non essent difficilia: at beatus Petrus ista, quæ in epistolis Pauli sunt difficilia intellectu, nihilominus, vt rectè intelligantur, postulat, nè pereat, qui malè intelligit. vt hoc;

Philip. 1.
Act. 20.

Quod gradus
distinctos Episcoporum
maiorum ipsa hodie dispositio
ecclesiastica forma per omnes
mundi ecclesias testatur.

Act. 20.

Secundum
Magd. quæ in
scripturis dicta sunt obscure,
perinde est, vt si dicta non sint.

hoc, quod dicit Apostolus, se reliquisse Cretæ Titum, vt constituat presbyteros per omnes ciuitates, cum sit *δυσκόρητος*, id est, difficile intellectu, deprauari potest ad perditionem, non quidē à doctis & stabilibus, ab ijs, inquam qui permanent in ijs, quæ didicerunt, & tradita sunt sibi, sicut Apostolus Timotheo præcepit: qui tenent traditiones, quas siue per sermonem, siue

2. Tim. 3. per epistolam acceperunt: qui ea tenent, quæ per multos testes audiētur, *A quibus de-* (hi enim sunt stabiles) sed deprauari potest ab indoctis & instabilibus, quos *prauari pos-* *sint quæ sunt* beatus Petrus dicit: ab ijs, inquam, in quibus non permanet, quod ab initio *in epist. Pauli* audiētur: qui non perseuerant in eadem regula fidei, & ecclesiasticæ doctrinæ atque apostolicæ dispositionis ecclesiarum ac ministrorum ab initio *lectu, & à* traditæ. Testes habetis in Belgica non ita procul, scilicet ecclesiam Rhemensem, cuius primus Archiepiscopus fuit sanctus Sixtus beati Petri discipulus, quæ 11. habet Episcopos in ciuitatibus non paruis: item Senonensem ecclesiam, cuius primus Archiepiscopus fuit S. Sauiianus sancti Petri discipulus, quæ sex habet per ciuitates Episcopos: deinde testis est Viennensis ecclesia, cuius primus Archiepiscopus fuit Crescens Pauli Apostoli discipulus & Martyr, quæ sex item Episcopos habet per ciuitates non paruas: & quæ apud vos erat ecclesia, cuius fuit primus Archiepiscopus Alsi, Senonensibus Episcoporum dicam plura, cum ad ea respondebo, quæ contra formam ecclesiasticæ politiæ obiecistis: nè eadem sint mihi repetenda. Postremo hunc locum, in quo aliena ab historica veritate notare conati sunt

Magdeburg. sic concluderunt: Nec illud vero consonat, quod Clemens epist. 5. ait, se Hierosolymis vidisse vnà cum Iacobo Iusto & alijs, quod discipuli omnia communia haberent: Nam Nicephorus, inquit, lib. 2. c. 35. & alij testantur, Clementem à Petro sub Nerone tandem conuersum esse.]

Hic quoque Magdeburgenses magis studium fingendi, quam in intelligendo diligentiam ostenderunt. Ergo quia testimonio Nicephori, probare isti nituntur, non potuisse Clementem videre Hierosolymis vnà cum Iacobo discipulos omnia habere communia, nos rursus testimonio eiusdem probemus potuisse. Scribit enim idem Nicephorus lib. 2. cap. 27. principio imperij Neronis eiectum ex vrbe Petrum. est autem reuersus tunc Hierosolymam & ad Orientales ciuitates, vt narrat idem author eodem libro 2. cap. 35. à Magdeburgensibus citato: quod tunc reuersus, Clementem, vt Nicephorus scribit, ad se pertraxit. cum autem extremo anno Neronis, id est, 14. interfectus sit beatus Petrus Romæ, potuit Clemens tot annorum intervallo videre Hierosolymis, vnà cum Iacobo, qui vsque ad 8. annum Neronis, vt Eusebius testatur, vixit, habere discipulos omnia communia. Sed recitemus testimonium Nicephori testis Magdeburgensium. qui enim lib. 2. cap. 27. dixerat, vt iterum repetam, principio Neronis eiectum ex vrbe Petrum, idem paulopost cap. 35. post descriptam mortem Petri, continuans superiorem narrationem, & prosequens (vt fieri à scriptoribus solet) præ-

*De aduentu
beati Petri
Romam, &
de discessu.*

remissa, subiungit: Is porro vnà cum Simone, tanquam prodigiorum ef-
 fector, à Nerone Roma pulsus, Hierosolymam rursùm & Orientales ciui-
 tates petijt. & paulopòst, ciuitates visibat, Simonis semina vbiq; radicatus
 euellens. Deindè etiam sanctum Clementem ad se pertraxit, & quæ sequun-
 tur. Hactenùs Nicephorus. Quis ergò non videt, si Petrus bis, Nerone Im-
 peratore, Romam venit, vt hic author Nicephorus sensit, de discessu Petri
 post priorem aduentum narrare eum hic? siquidem in secundo aduentu
 Romam, anno (vt diximus) 14. Neronis interfectus est. à Petro igitur in Iu-
 dæam reuerso, principio imperij Neronis, conuersus est Clemens in Iudæa,
 non à Petro Romam post tot annos reuerso, id est, ad extremum Imperij
 eiusdem, quandò martyrium passus est. Responsum est istis secundùm hi-
 storiam Nicephori, quam nobis obiecerunt, & eos testimonio sui testis re-
 darguimus, & vero consonare, quod negabant, conuincimus. Respondeamus
 rursùs aliam historiam sequentes, & quidem veriorem, & quæ gra-
 uiores & antiquiores authores habet. Scribit enim Hieronymus in eccle-
 siasticis scriptoribus, venisse beatum Petrum Romam anno 2. Claudij ad
 expugnandum Simonem Magum, qui fuit annus vndecimus post Christi
 mortem, vbi moratus est annis 4. Hoc ipsum de aduentu eius Romam an-
 no Claudij 2. vt alios nunc taceam, testatur etiam Eusebius in Chronicis, &
 Casiod. fenator in indicibus siue descriptionibus consulum, notatis anni
 illius secundi consulibus Secundo & Vetsuo. quarto autem anno aduen-
 tûs sui, qui fuit annus 6. Claudij, & 15. ab ascensu Domini in cælum, coactus
 fuit recedere Roma cum cæteris Christianis propter edictum Claudij, quo
 omnes Iudæi ex vrbe eiekti sunt. Compræhensos enim esse eodem edicto
 Christianos, non cadit in dubitationem, cum legamus in Actis Apost. c. 18.
 recessisse ex Italia Aquilam & Priscillam vxorem, eò quòd præcepisset (in-
 quit Lucas) Claudius discedere omnes Iudæos Roma. Causam verò signi-
 ficauit Tranquillus in Claudio, cum ait cap. de quibusdam ciuilibus gestis
 & ordinationibus eius, Iudæos, impulsore Christo, assiduè tumultuantes
 Roma expulit, scilicet excitabant Iudæi tumultus in Christianos propter
 prædicationem, & fructum prædicationis Petri, & inuidiam, qua in Chri-
 stum & Christianos incensi erant. ob quam causam Claudius Christianos
 quoq; siue quasi tumultûs confortes ac participes, siue vt Paulus Orosius
 in 7. libro historiarum ait, quasi cognatæ religionis homines, vnà cum Iu-
 dæis expelli iussit. Quia verò, postquam beatus Petrus expulsus fuit Ro-
 ma, vsque ad mortem Claudij anni octo fluxerunt, potuit idem partes Sy-
 riæ & Iudææ peragrare, & Hierosolymâ frequenter ascendere, & vnà item
 ascendere cum eo post conuersionem suam Clemens Rom. & videre di-
 scipulos & Iacobum fratrem Domini habere omnia communia. cum his
 temporibus primi aduentûs Petri Romam, & reuersionis eius in Iudæam,
 & secundi reditûs Romam, vt hoc quoq; obseruetur, non discrepat, immò
 mirificè conuenit, & quod de ætate virginis variè à veteribus traditum est:

G g

& quod

De etate
Virginis Ma-
riae opinionēs.

Gal. 2.

& quod Dionysius Areopag. scribit, interfuisse Petrum cum reliquis Apo-
stolis funeri & exequijs eius. Etenim si, vt Hippolytus Thebanus ait, vt
Epiphanius presbyter Constantinop. testatur, annos 59. vixit, totidē fluxe-
runt ab ortu eius vsque ad annum 11. post ascensum Domini in cælos, quo
anno Petrus post funus & exequias virginis, relicta Iudæa, Romam venit
anno 2. Claudij. sic enim anni ab Epiphano numerantur: Tertio anno, inqt,
oblata est in templo, in quo annis 11. & sex mensibus fuit: sex item mensi-
bus in domo Ioseph. 15. anno peperit, annis 33. vixit cum filio. qui sunt
omnes 48. post ascensum Domini vixit annis 9. authore (vt dixi) Hippoly-
to Thebano, qui sunt omnes 59. Sin verò ætatem 63. anno rum, vt vulgò fe-
runt, egit virgo, totidem numerantur secundum hanc descriptionem obla-
tionis in templo, & partus, & habitationis cum filio, ab ortu eius vsq; ad 15.
annū post ascensum Christi, qui fuit annus sextus Claudij, cum Petrus eie-
ctus Roma, & in Iudæam reuersus, funeri virginis, quæ illo ipso anno mor-
tua est, interfuit. quod si ætas virginis vsq; ad 72. annos processit, vt hic au-
thor Epiphanius presbyter memorię prodidit in vita virginis, quā diligē-
ter & eruditē conscripsit, id quod probabilius ei videretur, authore etiā An-
drea Cretensi patriarcha Hierosolymitano, qui ad summam ætatem ait ve-
nisse virginem, at summa ætas, inquit Epiph, non est ætas 59. annorū: si, in-
quam, ætas virginis vsq; ad 72. annos progressa est, totidem anni lapsi sunt
vsq; ad reditū Petri initio imperij Neronis, qui fuit annus nonus post pri-
mum recessum eius Roma, quo anno obiit virgo: post cuius obitū & exe-
quias, Romam initio (vt dixi) imperij Neronis redijt. Rectē etiam con-
uenit cum hac ratione temporum, quod Paulus in epistola ad Galatas ait,
ascendisse se Hierosolymam, scilicet post annos 17. à conuersione sua, qui
fuit annus 18. post ascensionem Domini. Hoc etiā tempore conciliū illud
Hierosolymitanum Petrus cum reliquis Apostolis, & Iacobo fratre Domi-
ni, super cessatione legalium habuit. Deniquē, vt magis adhuc constat, ve-
nisse beatum Petrū Romam primū ante Imperiū Neronis, anno scilicet
secundo Claudij, ad prædicandū euangelium Christi, & cathedram ibi epi-
scopalem tenēdam, quam tum præsens, tum absens, vt necessitas tulit, sem-
per vsq; ad extremum annum Neronis, id est, per 25. annos tenuit, epistola
Pauli ad Romanos testatur. diū enim antequam Paulus Romam primū
veniret, (venit autē primū, à Festo præfide missus vincetus, anno 2. Nero-
nis, Marcellino & Auiola consulibus, vt Casiodorus testatur) scripserat ad
Romanos, gratulatusq; eis fuerat de fide, quam scilicet per prædicatio-
nem Euangelij receperant, quod prius eis beatus Petrus prædicauerat, vt
beatus Chrysostomus, & Theodoretus Cyri, ac reliqui interpretes in eo
loco epistolæ notârunt: at prædicare Euangelium non potuit Petrus Ro-
mæ, nisi ante edictum Claudij: prædicauit scilicet ab anno 2. vsque ad 6.
Claudij, ac cum tanto quidem fructu, & tanta, vt par est credere, Iudæorū
conuersione, vt dolore & inuidia commoti, tumultus suscitarent, qui edi-
cto

Ato Claudij occasionem præbuerunt. Tunc igitur coactus Petrus, vt ante
 diximus, Roma recedere, in Iudæam reuersus est: ac tunc Clementem con-
 nertit. Conuicimus ergo tum testimonio historiæ Nicephori, quam no-
 bis Magdeburgenses obiecerunt, tum testimonio verioris historiæ anti-
 quiorum authorum, potuisse Clementem à beato Petro conuersum, vi-
 dere Hierosolymis discipulos cum Iacobo Iusto, quod haberent omnia cō-
 munita, quod Magdeburgenses negabant vero consonare. Sed probemus
 rursùm hoc ipsum, aliam historiam adhuc antiquiorem altius repetentes,
 quæ cum illa de aduentu beati Petri Romam anno secundo Claudij ad ex-
 pugnandū, vt Hieronymus testatur, Simonē Magum, magnoperè cōgruit.
 Scribit enim idem Clemens Romanus libro primo historiarum, (Sic
 enim vocat Beda in libro de temporibus c. 3. quas de beati Petri Actis &
 disputationibus cum Simone scripsit, quas Rufinus in Latinum conuertit,
 vt Genadius quoq; author est, & quibus idem Rufinus in apologia sua ad
 Macarium testimonium tribuit, Clementis Romani esse. Item S. Epiphani-
 us in Panario scribens contra heresim Ebionitarum) scribit, inquam, Cle-
 mens, venisse Romam Barnabam, Imperatore Tiberio, cū iam sermo cre-
 ber esset de Christi & discipulorum eius in Iudæa prædicatione, ac miracu-
 lis: tunc fortasè, cū Pilatus, credo, ob multitudinē iam Christianorum,
 ad Tiberium de dogmate eorum retulit anno Imperij eius 23. id est, 4. post
 passionem Domini, & Tiberius accusatoribus Christianorū comminatus
 est, vt Eusebius in chronicis testatur. Is igitur Barnabas, qui, vt idem Cle-
 mens narrat, primus Romæ Christi fidem prædicauit, quod sanctus quoq;
 Dorotheus in Synopsi testatur, & Alexander monachus scriptor vitæ eius,
 & alij multi, tamen à cæteris prædicatio eius, tanquàm sermo rudis irri-
 deretur, (quæ fuit causa, vt paucis diebus in vrbe cōmoratus, omni spe pro-
 ficiendi amissa, recederet, ita vt perindè fuisset, quasi nō prædicasset) Cle-
 mentē tamē cōmouit, & desiderio fidei ac doctrine Christianæ incendit,
 ita vt paucis diebus ad res suas componēdas sumptis, breuī post discessum
 eius, vt idē promiserat, in Iudæā nauigauerit: qui cū Cæsareā appulisset,
 Barnabā reperit, à quo est ad Petrū ductus, & ab eo ad fidē conuersus, & fa-
 ctus comes peregrinationis illius, & disputationum cum Simone, quas
 etiā perscripsit, auditor. Congruit igitur cum eo, quod Hieronymus testa-
 tur, venisse Petrum Romam anno Claudij 2. ad expugnandum Simonem
 Magum, iam enim cum eo in Iudæa, disputando & prædicādo pugnārat, &
 tandē Romæ expugnauit: & cum eo, quod Irenæus lib. 1. contra hæ-
 reses cap. 19. scribit, à Claudio honoratum fuisse statua propter magiam,
 quod ipsum testatur quoq; Iustinus martyr in apologia ad Antoninum.
 Potuit ergo Clemens, dum hæc in Iudæa agebantur, videre cum Iacobo
 Iusto Hierosolymis discipulos, cū omnia communia haberent: præfer-
 tim cū beatus Petrus Hierosolymam ad diem pascha ascendere soletet.
 immò in ipso libro primo historiarum scribit idem Clemens, exacta he-

bdomada annorum post passionem Domini, ascendisse duodecim Apostolos Hierosolimam, quo in loco, ut hoc obiter obseruetur, Iacobum Apostolum fratrem Ioannis, tertio anno post passionem Domini occisum, uidentem facit, & inter 12. numerat *in uirtutibus* more dialogi: in quo de ijs, quæ alioqui grauissima & uerissima sunt ac diuina, per personas inductas distinctè & gratè disputari & doceri solet. Quod genus scribendi ex Platone, ut Athenis eruditus, didicit, ut suo loco prius admonuimus. Satis ergò ad hunc locum epistolæ 5. Clementis, in quo nobis Magdeburgenses historiam Nicephori obijciebant, responsum sit. Illud uerò miror, cur non obiecerunt, quod in eadem epistola est, quod magis à ratione temporum & historiæ discrepare uideri poterat, si isti tam acutè cernerent, quam se putant cernere: quod idèò dissimulare nolui, nè quid eis reliquum faciam, quod aliquandò ampliùs calumniari queant. Ait ergò Clemens: Ananias autem uir austerus, & Sapphira uxor eius, qui mentiti sunt Apostolis de precio agrorum suorum, quos vendiderant, nobis præsentibus in conspectu omnium circumstantium, à conspectu Apostolorum propter peccatum eorum & mendacium, quod fecerunt, mortui delati sunt, & quæ sequuntur. Cùm secundum seriem historiæ & ordinem Actorum, quem Lucas seruasse creditur, beatus Clemens adesse tunc Hierosolymis non potuerit, qui nondum Iudæam uidisset, neque fortasè cogitasset, quod nemo est, qui non sciat: quis erit tam parùm consideratus, qui non aduertat, secutum esse consuetudinem nostram, cùm sic locutus est: Nos enim cùm habemus aliquos nobiscum, qui aliquid, quod testatum esse uolumus, uiderit, & nos etiam uidisse dicere solemus: ita ut illorum, qui uiderint, oculos, nostros esse & existimemus, & dicamus. Undè Lucas euangelista se ait scripturum historiam euangelij, sicut tradiderunt, qui ab initio ipsi uiderunt, & ministri fuerunt: ut intelligeremus, perindè esse, quòd ad auctoritatem facit, ut si ipse uidisset. Erant igitur adhuc, ut probabile est, Romæ, cùm hanc epistolam Clemens scripsit, aliqui ex illis discipulis Domini, quos Paulus, cùm ad Romanos scripsit, salutari iussit: Fuerunt enim ex numero 72. ut ex descriptione Hippolyti martyris, & S. Dorothei Episcopi Tyri perspicere potest, Epænetus, Andronicus, Ampliatus, Urbanus, Stachys, Apelles, Probus, Aristobulus, Hermes, & alij, qui ibi nominati sunt, nè omnes enumerem, qui fuerunt ex illis centum viginti, qui erant in die Pentecostes pariter in eodem loco. Istitis igitur, qui morti Ananiæ & Sapphiræ interfuerunt, se annumerat: immò ipsi beato Petro, & reliquis Apostolis, qui præsentibus fuerunt, ex quibus hoc ipsum Clemens audiuit, & quorum comes fuit & discipulus. Idcirco consuetudine sermonis nostri dixit, nobis præsentibus, quasi ex persona sua & eorum omnium, quos secum Pontifex Romæ habebat, ad Hierosolymitanos scriberet, sicut Paulus epistolam scripsit ad Galatas ex persona sua & omnium fratrum, qui cum eo erant Romæ, undè illam scripsit.

Respon

Act. 5.

Luc. 1.

Rom. 16.

Act. 1.

Responsio ad ea, quæ obijciuntur de oleo sacro, & de mystica vñctione eorum, qui baptizantur, & qui authores, Iustino, quem Magdeburgenses requirebant, antiquiores, de his meminere: & de transubstantiatiõe, quã in Iustino falsa interpretatione eludunt Centuriatores, contra rationem omnĩs philosophiæ diuinæ & humanæ. Cap. 17.

Sed tempus est, vt respondeamus ad alia crimina, quæ in locum alium congefferunt. Quòd in his epistol. Multi, inquit, traduntur ritus de oleo consecrato, de vngendis baptizatis, de confirmandis, de Missæ celebratione, nè fiat alio loco. Deindè subiungunt, Sed non accepisse hos ritus Apostolos à Christo, testem esse Iustinum, quia non meminit in apologia secunda.]

Quia sic legebant Magd. in epist. 3. Clem. de baptizandis oleo primùm sacro vngendis, & de celebrando in locis sacris, hæc Apostoli à Dño acceperunt, & nobis tradiderunt: hæc nos docemus: & rursus de confirmandis baptizatis, vt à beato Petro acceperunt: & cæteri sancti Apostoli, præcipiente Domino, docuerunt: cogitârunt, necesse esse, si hos ipsi ritus tenere nollêt, aut negandos sibi esse Apostolos, aut has epistolas. Maluerunt negare epistolas, vt serpens callidior cunctis animantibus terræ, eis persuasit. Sed videamus, quàm bellè, qui eos decepit, instruxit. Sed nõ accepisse, inquit, hos ritus Apostolos à Christo, testem esse Iustinum, qui non meminit in 2. apologia. Ergò si Iustinus meminisset, actum erat de dogmate Luteri. Iam eius discipuli Magd. Apostolicos ritus vñctionis sacræ, confirmationis, ac consecrationis ecclesiarum nobiscùm tenerent. Credimus hoc, an nõ? imò maximè, si tamen reliqua teneant, de quibus in illa ipsa apologia idem Iustinus, sicut Apostoli tradiderunt, meminit, vt de vera mutatione panis in corpus Christi verum. sic enim ait, Non vt communem panem, neque communem potum hæc sumimus: sed quomodò per verbum Dei incarnatus Iesus Christus Saluator noster carnem & sanguinè pro salute nostra habuit, sic & alimentum per precationem verborum eius consecratum, ex quo, mutatione facta, sanguis & carnes nostræ nutriuntur, illius incarnati Iesu carnem & sanguinem esse didicimus. deindè subiungit Iustinus: Nam Apostoli in scripturis suis, quæ vocantur euangelia, sic sibi mandâsse Iesum tradiderunt. At verò si hoc non tenent, quis credat reliquos ritus sacros, si de eis Iustinus meminisset, fuisse probaturos? Sed videamus obiter, quæ acuta interpretatione, ex intima philosophia deprompta, testimoniũ Iustini de vera mutatione mystica panis in corpus Christi, quæ iam trito vocabulo transubstantiatio dicitur, eludant in eadem secunda centuria, & eodem capite 7. vbi has epistolas, quas defendimus, negant. Ignotũ etiam, inquit, fuit ecclesiæ huius seculi commentũ de transubstantiatiõe. Et si enim dicit Iustinus, quæ mutata nutrit nostras carnes & sanguinè, tamen eò solũm re-

De argumẽtatione Magde. nõ meminit de his ritibus Iustinus, ergò Pontifices nõ acceperũt eos ab Apostolis.

Quàm crassè, & falsò eludant Magde. quæ Iustinus de vera mutatione panis in corpº Christi scripsit.